

**ГЛУХІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ІМЕНІ ОЛЕКСАНДРА ДОВЖЕНКА**

# **ВІСНИК**

**ГЛУХІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО  
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ОЛЕКСАНДРА ДОВЖЕНКА**

**СЕРІЯ: ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ**

**Випуск 22**

**Глухів – 2013**

**OLEKSANDER DOVZHENKO HLUKHIV NATIONAL PEDAGOGICAL  
UNIVERSITY**

**INFORMATIONAL  
BULLETIN  
OF  
OLEKSANDER DOVZHENKO  
HLUKHIV NATIONAL PEDAGOGICAL UNIVERSITY**

**Series: Pedagogical Sciences**

**Issue 22**

**Hlukhiv – 2013**

**ГЛУХОВСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ ПЕДАГОГИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ  
ИМЕНИ АЛЕКСАНДРА ДОВЖЕНКО**

# **ВЕСТНИК**

**Глуховского национального педагогического университета  
имени Александра Довженко**

**СЕРИЯ: ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ НАУКИ**

**Выпуск 22**

**Глухов – 2013**

УДК: 37: 371: 372: 373: 374: 376: 378: 379

ББК 74.58

В – 53

**В 53** **Вісник** Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка : зб. наук. праць. Вип. 22 / Глухівський НПУ ім. О.Довженка; редкол.: О. І. Курок (відп. ред.) [та ін.]. – Глухів : ГНПУ ім. О. Довженка, 2013. – 136 с. – (Серія: Педагогічні науки; вип. 22).

Збірник наукових праць містить статті з питань теорії педагогіки, дидактики, методики і технології навчання, виховання, професійної освіти, історії педагогіки та освіти, соціальної педагогіки, зарубіжної педагогіки, з питань експериментальної роботи в навчальних закладах тощо.

Опубліковані матеріали можуть бути корисними для науковців, вихователів, учителів, викладачів та студентів вищих навчальних закладів.

УДК: 37: 371: 372: 373: 374: 376: 378: 379

ББК 74.58

Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv National Pedagogical University **Bulletin**: scientific papers collection. Vol. 22/ Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv National Pedagogical University; editorial board: O.I.Kurok (editor-in-chief) [and others]. – Hlukhiv: O.Dovzhenko HNPU, 2013. – 136 p. (Series: Pedagogical Sciences; Vol. 22)

ISBN 966-376-065-6

Scientific papers collection contains articles on the theory of education and teaching, methods and technologies of education, professional education, history of education, social education, education abroad as well as the results of experimental work in the educational establishments etc.

Published materials can be used by scientists, school teachers and higher educational establishments teachers and students.

UDS: 37: 371: 372: 373: 374: 376: 378: 379

LBS 74.58

#### Редакційна колегія:

**Головний редактор:** доктор історичних наук, кандидат педагогічних наук, професор **Курок Олександр Іванович** – ректор Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;

**Заступник:** кандидат педагогічних наук, доцент **Зінченко Володимир Павлович** – проректор з наукової роботи та міжнародних зв'язків Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;

**Секретар:** кандидат філологічних наук, **Холявко Ірина Вікторівна** – доцент кафедри гуманітарної освіти та технологій навчання Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;

#### Члени редколегії:

**Бірюк Людмила Яківна** – доктор педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методики початкової освіти, завідувач кафедри педагогіки і психології початкової освіти Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;

**Вашуленко Микола Самійлович** – дійсний член НАПН України, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії і методики початкової освіти Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;

**Вільчковський Едуард Станіславович** – доктор педагогічних наук, професор кафедри спортивно-масової та туристичної роботи Волинського національного університету імені Лесі Українки;

**Загородня Людмила Петрівна** – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної педагогіки і психології Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;

**Каліш Валентина Антонівна** – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри загального мовознавства та української філології Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;

**Кузнецова Галина Петрівна** – кандидат педагогічних наук, доцент, перший проректор Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;

**Курок Віра Панасівна** – кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри машинознавства Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;

**Міщик Людмила Іванівна** – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри загальної і соціальної педагогіки та психології Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;

**Новиков Анатолій Олександрович** – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української і зарубіжної літератури Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;

**Носко Микола Олексійович** – доктор педагогічних наук, професор, ректор Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка;

**Пашківська Наталя Арсенівна** – доктор педагогічних наук, професор кафедри іноземних мов та методики викладання Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;

**Романов Олексій Олексійович** – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки і педагогічної освіти Рязанського державного університету імені С.О. Єсеніна (Росія);

**Рудишин Сергій Дмитрович** – доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри теорії і методики викладання природничих дисциплін Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;

**Семенов Олена Миколаївна** – доктор педагогічних наук, професор Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України;

**Собко Валентина Олексіївна** – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки і методики початкової освіти Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;

**Федоряко Людмила Михайлівна** – доктор педагогічних наук, професор кафедри російської мови Тюменського державного університету (Росія).

Матеріали друкуються мовою оригіналу. Посилання на видання обов'язкові. За точність цифр, назв, власних імен, цитат та іншої інформації відповідає автор.

Затверджено до друку та рекомендовано до розміщення на веб-сайті університету вченою радою Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка (протокол № 4 від 30 жовтня 2013 р.).

Затверджено ВАК України як наукове фахове видання, в якому можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня доктора і кандидата наук з педагогіки (Постанова Президії ВАК України від 30 червня 2004 р. №3-05/7).

Адреса редакції: Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка, вул. Києво-Московська, 24, м. Глухів, Сумська область, 41400

E-mail: nauka\_gnpu@meta.ua тел. (05444) 2-33-06 відділ наукової роботи та міжнародних зв'язків; тел/факс (05444) 2-34-74

© Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка, 2013